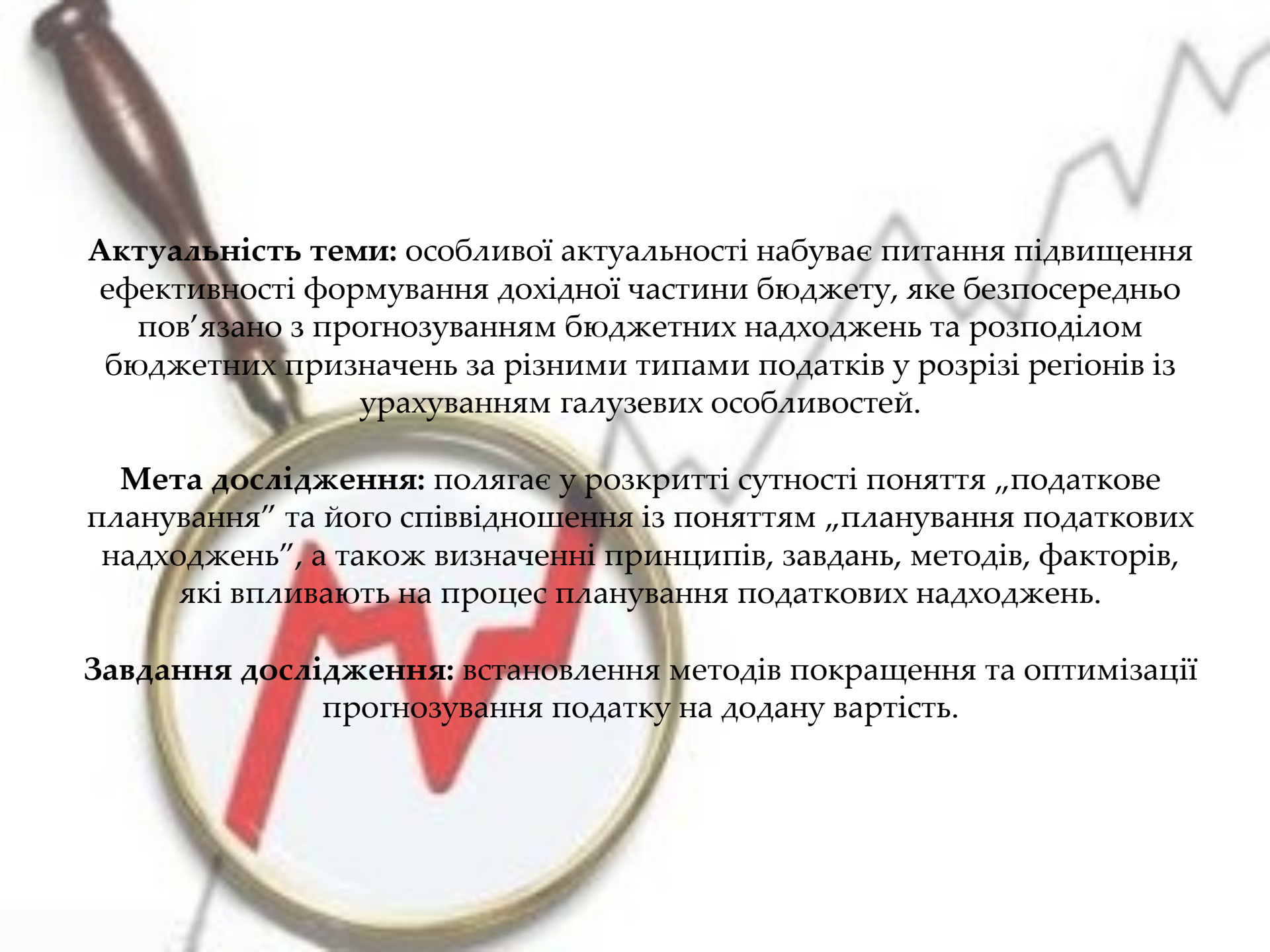

**Комплексне практичне індивідуальне завдання
з дисципліни “Податковий менеджмент”
на тему “Прогнозування податку на додану
вартість”**

Актуальність теми: особливої актуальності набуває питання підвищення ефективності формування дохідної частини бюджету, яке безпосередньо пов'язано з прогнозуванням бюджетних надходжень та розподілом бюджетних призначень за різними типами податків у розрізі регіонів із урахуванням галузевих особливостей.

Мета дослідження: полягає у розкритті сутності поняття „податкове планування” та його співвідношення із поняттям „планування податкових надходжень”, а також визначенні принципів, завдань, методів, факторів, які впливають на процес планування податкових надходжень.

Завдання дослідження: встановлення методів покращення та оптимізації прогнозування податку на додану вартість.

Прогнозування надходжень податку на додану вартість

- Розрахунок поступлень податку на додану вартість включає:
- - суми прогнозного фонду оплати праці та прогнозного прибутку по прибуткових;
- - суми нарахувань на обов'язкове державне пенсійне та соціальне страхування;
- - суми амортизаційних відрахувань на повне відновлення основних фондів;
- - суми прогнозу акцизного збору;
- - суми відрахувань на будівництво і утримання автомобільних шляхів;
- - суми відрахувань на геологорозвідувальні роботи;
- - суми відрахувань до Державного інноваційного фонду.
- Величина показнику доданої вартості визначається також як сума:
- - плати за спеціальне використання водних ресурсів;
- - плати за спеціальне використання лісових ресурсів;
- - збору за спеціальне використання надр при видобуванні корисних копалин;
- - плати за короткострокові кредити банку;
- - збору за забруднення навколишнього середовища;
- - платежів за рекламу;
- - рентних платежів;
- - сум, що виділяються на службові відрядження.

Два основних методи розрахунку податкового потенціалу:

Метод репрезентативної податкової системи (РПС) – це прогнозування (оцінка) потенційних податкових надходжень до бюджету за допомогою застосування стандартних (чи середніх по країні) податкових ставок щодо відповідних податкових баз. Серед РПС найбільш поширені методи оцінки на основі аналізу споживчого попиту населення.

Метод оцінки податкового потенціалу з урахуванням платників податків. Даний метод базується на розрахунку середньої частки податкових вилучень з доходів суб'єктів господарювання субнаціональних адміністративно – територіальних утворень.

Найбільш відомі економетричні моделі

Словацька економетрична модель для фіскального сектора;

Модель MPS – спільна економетрична розробка Федерального резервного бюро Міністерства зовнішньої торгівлі США та Пенсильванського університету;

Модель DRI, яку розроблено на основі Брукінгської моделі та моделі Уартона;

Модель Дьюзенбері-Екстейна-Фромма (або DEF-модель), яка описує поквартальний розвиток економіки США в умовах рецесії;

Модель BEA – квартальна модель, яку розроблено в Бюро економічного аналізу США;

Мічіганська квартальна економетрична модель (MQEM), яку сформовано на базі моделі Сьюта. Складається з шести основних блоків, які описують: рівень заробітної плати і цін, виробництва і зайнятості, витрат і доходів, відсоткових ставок та обсягу виробництва.

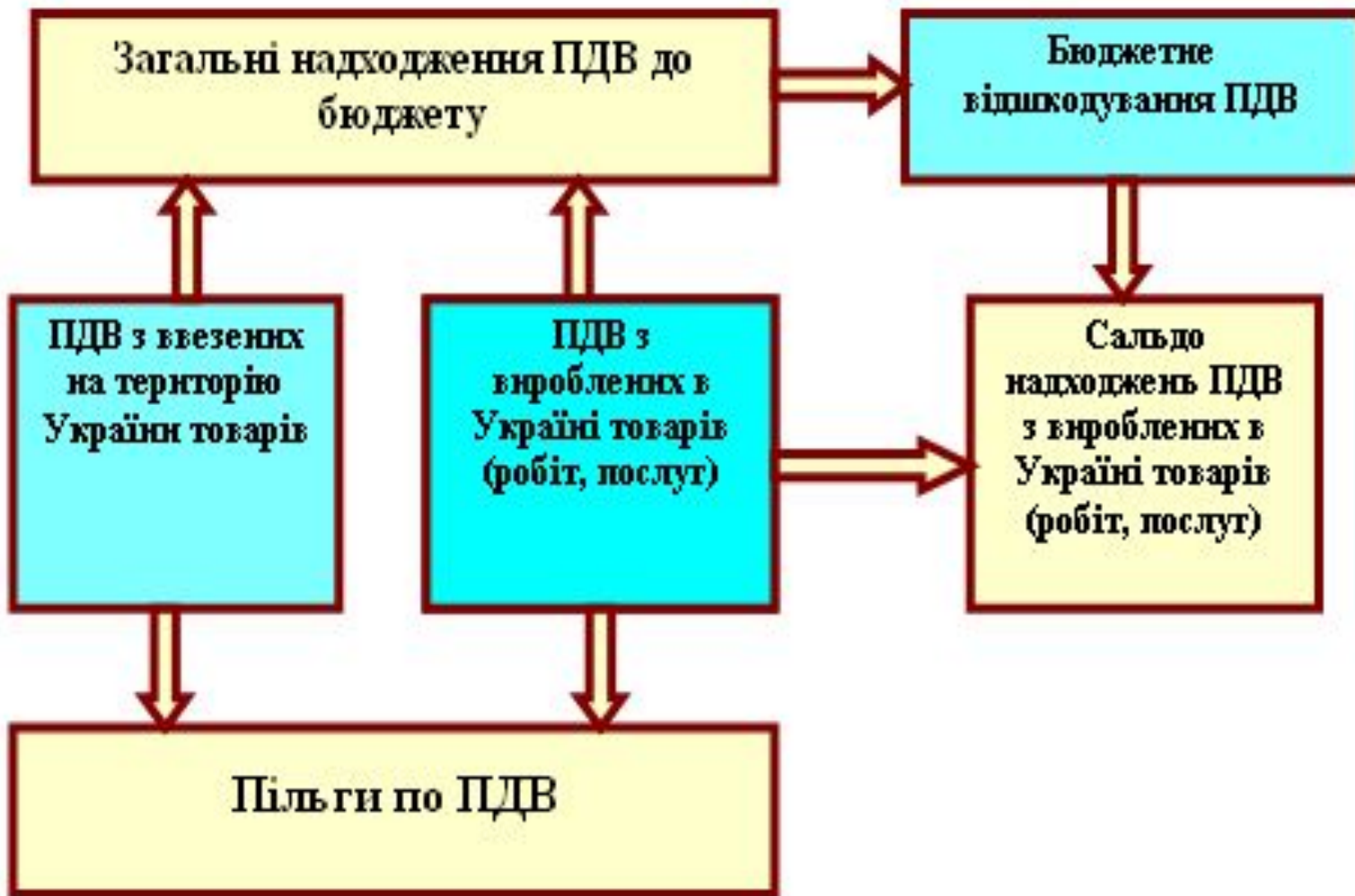
Економіко-математичні методи

До першої групи можна віднести такі:

- метод реальної(ефективної) ставки;
- метод репрезентативної податкової системи;
- метод макроекономічних показників;
- макроекономічний інтегрований метод;
- метод міжгалузевого балансу;
- якісні методи.

До другої групи відносяться:

- аналітичні методи динамічних рядів (аналіз тимчасових рядів);
- каузальні (причинні) методи;
- балансові методи.

Загальна блок-схема імітаційної моделі ПДВ

Джерело інформаційного забезпечення макроекономічної імітаційної моделі податку на додану вартість є дані:

- -Державного комітету статистики (статистикамакроекономічних показників, статистика торгівлі та інша статистична інформація я);
- -Державного казначейства України (звіти про виконання Зведеного бюджету України);
- Державної податкової адміністрації (дані щодо надходжень податку в розрізі видів економічної діяльності, бюджетного відшкодування податку, дані податкових декларації тощо);
- Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції (прогнози економічного та соціального розвитку);
- Державної митної служби України (дані щодо імпорту товарів, що підлягають оподаткуванню, надходження податку в розрізі окремих товарних груп);
- Національного банку України (Платіжний баланс України, дані щодо офіційного обмінного курсу).

Податок на додану вартість: вплив на формування державного бюджету України

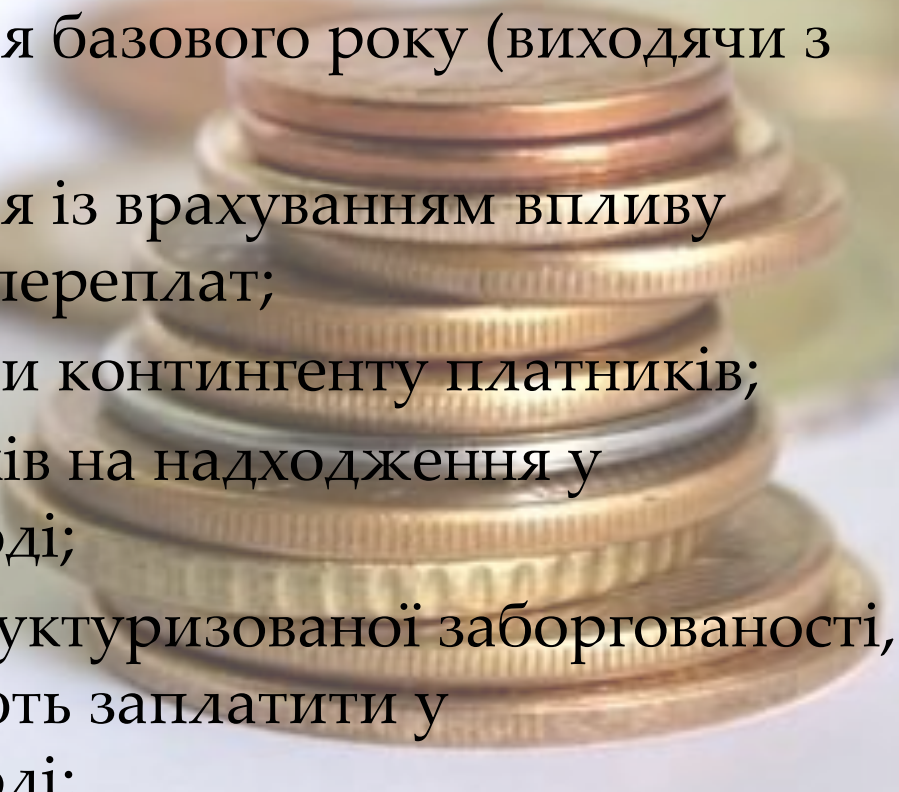
- До сьогодні ПДВ в Україні адмініструвало два органи: Державна податкова служба та Державна митна служба, чії функції буде передано в нове Міністерство доходів та зборів. Податкова служба відповідає за адміністрування ПДВ з вироблених в Україні товарів та за відшкодування ПДВ. Водночас Митна служба адмініструвала ПДВ з ввезених в Україну товарів.

Визначають чотири способи стягування податку:

- прямий адитивний (бухгалтерський)
- непрямий адитивний
- метод прямого вирахування
- метод непрямого вирахування (метод заліку)

Розрахунок надходжень податку на додану вартість здійснюється з врахуванням наступних чинників:

- Очікувані надходження базового року (виходячи з факту 10 місяців);
  - Очікувані надходження із врахуванням впливу зростання недоїмки і переплат;
  - Вплив за рахунок зміни контингенту платників;
  - Вплив макропоказників на надходження у прогнозованому періоді;
  - Прогнозна сума реструктуризованої заборгованості, яку підприємства мають заплатити у прогнозованому періоді;
  - Вплив змін у законодавстві.
-

Причини виникнення ризику прогнозування та планування надходжень ПДВ, за характером, поділяються на об'єктивні та суб'єктивні.

До об'єктивних причин віднести:

- значні коливання попиту з боку світового ринку на український експорт;
- нестабільність та мала потужність внутрішнього ринку;
- зміни податкової бази внаслідок надання пільг з ПДВ окремим галузям та регіонам;
- нестабільність цін світового ринку енергоносіїв;
- тінізація економіки та розповсюдження схем ухилення від сплати ПДВ, одержання незаконного відшкодування з бюджету;
- заполітизованість прийняття економічних рішень тощо.

До суб'єктивних причин належать такі:

- недосконалість наявних методів прогнозування ПДВ;
- завищення планових показників ПДВ під час затвердження бюджету у Верховній Раді України;
- відсутність в наявних прогнозах врахування впливу темпів інфляції на очікувану величину надходжень ПДВ до бюджету тощо.

Висновок

- Для підвищення ефективності планування та виконання надходжень ПДВ, посилення його ролі у механізмі бюджетного регулювання пропонується: відмовитися від застосування вексельної форми сплати ПДВ з ввезених на територію України товарів; вдосконалити механізм бюджетного відшкодування ПДВ на основі здійснення такого відшкодування у грошовій формі за умови відсутності у такого платника податку балансових збитків; з метою мінімізації випадків ухилень від сплати ПДВ, зменшення рівня економічної привабливості діяльності, спрямованої на незаконну мінімізацію податкових зобов'язань, пропонується вдосконалити податкову накладну з ПДВ. Податкові накладні мають бути бланками суворої звітності та реалізовуватися платникам ПДВ органом державної податкової служби України за місцем реєстрації такого платника.

A person in a dark suit and blue striped tie is holding a green pen. The background is a blue world map. Overlaid on the image is a bar chart with seven white bars of increasing height, each filled with diagonal hatching. A green line graph with an upward-pointing arrow is also overlaid, starting from the left and ending at the top right. A yellow arrow points vertically upwards on the right side of the image.

ДЯКУЮ ЗАУВАГУ!!!